

REACTIE CONCEPT AMvB

Het concept Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) dat thans ter consultatie voorligt vormt een ernstige bedreiging voor de postduivensport als tenminste bij de verbodsbepaling voor het doden bij de genoemde soorten bij de duif bedoeld zou zijn de *Columba livia*. Bij de verbodsbepalingen over het doden van dieren wordt gesteld dat cavia's, muizen, ratten, **duiven**, honden en katten, niet gedood mogen worden tenzij...

Columba livia treffen we in meerdere verschijningsvormen aan. Bij de meeste mensen is de soort bekend als de stadsduif, maar deze soort wordt ook gehouden als sierduif en sportduif. Hoewel er ook vele andere soorten duiven zijn gaan wij er voorzichtigheidshalve van uit dat in het concept AMvB wel eens de soort *Columba livia* bedoeld zou kunnen zijn.

De uitzonderingsbepalingen maken het erg moeilijk om stadsduiven via dodingmethoden nog langer te kunnen bestrijden. Hoewel dit niet primair onze zorg is willen wij er wel op wijzen dat bij een verantwoord beheer van stadsduivenpopulaties het doden van een aanzienlijk deel van de populatie vaak noodzakelijk is. Dit geldt overigens ook voor muizen en ratten.

Tevens willen wij u wijzen op artikel 2.1: Aanwijzing productiedieren.

Hier worden onder meer genoemd:

Columba livia (Vleesduif)

Mus musculus (Tamme muis)

Cavia porcellus (Cavia)

Rattus norvegicus (Bruine rat)

Een duif doden voor consumptie is hier expliciet dus wel toegestaan evenals tamme muizen, ratten en cavia's. Een sportduif doden om te eten mag dus, maar uitselcteren omdat deze een bedreiging vormt voor de gezondheid en het welzijn van de gehele kolonie dus blijkbaar niet. Hier ontbreekt iedere motivatie en vooral logica. Gezonde dieren doden voor voedseldoelinden mag en met zieke dieren en dieren die andere soortgenoten levensbedreigend kunnen zijn dokteren en naar de dierenarts met de vraag of het in het belang van het dier is om het te doden gaat werkelijk toch echt te ver.

Onze primaire zorg betreft echter de sportduif, ook wel bekend als postduif. De sportduif kent een selectie die zich uitstrekt over meer dan twee eeuwen. Deze selectie heeft tot gevolg gehad dat we thans beschikken over een zeer vitaal cultuurras als variant van *Columba livia*. In tegenstelling tot de gang van zaken bij vele andere soorten richt de noodzakelijke selectie bij de sportduif zich op vitaliteit, niet alleen van het individu, maar van de gehele kolonie die gehouden wordt. Van selectie op uiterlijke kenmerken als kleur of lichaamsbouw is geen sprake.

Het gaat in de duivensport om vitale duiven die verder beschikken over een goed oriëntatievermogen, zodat zij in staat zijn om van plaatsen waar ze gelost worden weer naar het eigen hok terug te keren van afstanden die liggen tussen de 100 tot 1200 kilometer. Naast een goed oriëntatievermogen is ook vitaliteit van belang om deze prestaties te kunnen leveren. Op dit laatste richt zich dan ook een belangrijk deel van de selectie van onze sportduiven.

In de derde plaats is gezondheid een belangrijk selectie criterium. Een (jonge) duif die geboren wordt met afwijkingen of die regelmatig ziek is moet worden uitgeselecteerd, niet alleen omdat een zieke duif nooit succesvol vluchten kan volbrengen, maar nog veel meer omdat deze duiven een bedreiging vormen voor de gehele kolonie. Door dergelijke duiven in de kolonie te houden ontstaat een continu hoge infectiedruk waardoor ook andere, gezonde duiven aangetast kunnen worden met als gevolg dat de gehele kolonie gevaar loopt. Daarnaast is duivensport een contactsport in die zin dat duiven gezamenlijk vervoerd worden en overdracht van ziekten ook naar andere kolonies kan plaatsvinden. Gezondheidsselectie is daarom absoluut noodzakelijk en wel vanaf dag één. Dat wil zeggen dat jonge duiven die in het nest al achterblijven uitgeselecteerd worden om te voorkomen dat de gezonder nestgenoot ook het slachtoffer wordt.

Het kan volgens ons niet de bedoeling zijn dat via deze AMvB de zeer vitale sportduif binnen enkele jaren een “zorgenkindje” wordt, waarbij ziekten met bijvoorbeeld antibioticakuren onderdrukt moeten gaan worden. Dit is niet alleen slecht voor de sport, maar ook voor de duiven en het welzijn van de duiven in het algemeen.

Verder willen wij nog opmerken dat in het artikel genoemde diersoorten op zijn minst een merkwaardige verzameling is. Slechts één vogelsoort treffen we aan tussen een klein groepje zoogdieren. Waarom geen kanaries of fazanten om maar iets te noemen. Ook bij de zoogdieren ontbreekt iedere logica. Waarom geen konijnen, hamsters en chinchilla's om maar enkele soorten te noemen.

Er wordt volgens ons volkomen voorbij gegaan aan het feit dat mensen al zeer lang dieren houden en daar niet alleen mee fokken als nutsdier, maar ook als gezelschapsdier of als dier met bepaalde kenmerken, kleuren, gedrag en zelfs als dier welke oude raskenmerken heeft en waarmee een cultuurgoed levend wordt gehouden. Al deze activiteiten kunnen slechts worden doorgezet als selectie als een normaal instrument wordt gezien. Met andere woorden; bruikbaarheid is een selectie criterium.

Natuurlijk zegt dat niets over het welzijn van deze dieren. Dat mensen verantwoordelijk zijn voor dieren en daarmee voor het welzijn van de dieren die ze houden staat buiten discussie. Dat fokkers gehouden zijn om zorg te dragen voor een goed welzijnsniveau staat eveneens buiten kijf, maar selectie moet mogelijk blijven en zeker in die gevallen dat bij het achterwege laten daarvan gaat leiden tot welzijnsproblemen. Daar lijkt het nu op en dat kan de wetgever toch nooit beogen.

Verder zal ook de wetgever zich moeten realiseren dat indien selectie niet meer mag er zonder selectie slechts één manier is om nog duiven te kunnen houden en dat is door de duiven te onthouden van fundamentele fysiologische en ethologische behoeften en dat is zeer in strijd met de intrinsieke waarde van het dier. Om geen groeiende populatie van duiven te krijgen zullen de duiven zich niet op een natuurlijke wijze meer kunnen voortplanten. Duiven krijgen in natuurlijke omstandigheden enkele malen per jaar een nestje jongen. Dat kan dan natuurlijk niet meer en zullen de duiven zich niet meer mogen voortplanten.

Als de duiven niet vrij uitvliegen dan zal een duif zal gemiddeld 12-15 jaar oud worden en is geen selectie meer mogelijk dan zullen we deze soort zo moeten gaan

houden dat het grootbrengen van jongen niet meer mogelijk is. Dit is een ernstige ingreep tegen alle natuurlijke wetten.

Ook voor duivenkolonies die wel vrij uitvliegen en waar duiven verloren gaan als gevolg van verdwalen en ten prooi vallen aan roofdieren blijft er dankzij de uitstekende verzorging een aanwas van duiven ontstaan die uiteindelijk te groot wordt voor de beschikbare huisvesting. Het is voor prooidieren als duiven heel normaal dat onder natuurlijke omstandigheden 90% van de dieren het eerste levensjaar niet haalt. Daarom brengen dit soort dieren ook zoveel jongen groot en maakt het grootbrengen van nakomelingen deel uit van de fundamentele fysiologische en ethologische behoeften van de duif. Een gedeelte van de uitgeselecteerde duiven komt terecht in de voedselketen, maar dit is niet altijd mogelijk, zeker als het om een enkele zwakke of zieke duif gaat.

Mocht het al zover komen dat tegen alle redelijkheid in er toch besloten zou worden het voorliggende artikel in de concept AMvB te handhaven, dan zal dat niet alleen tot genoemde welzijnsproblemen leiden, maar ook tot vele problemen in de praktijken van dierenartsen. Als euthanasiemiddel voor vogels is uitsluitend T-61 geregistreerd. Dit middel moet intrapulmonaal of intracardinaal worden toegediend. Dit is bij vogels geen eenvoudige handeling voor een gemiddelde dierenarts met alle welzijnsproblemen van dien. Bovendien is het ook bij dierenartsen lang niet altijd op voorraad. Het is uitsluitend beschikbaar in flacons van 50 ml. Voor een toediening bij een vogel is 0,5 tot 2 ml nodig en aangebroken flacons kunnen niet worden bewaard. Tevens willen wij er op wijzen dat de overgrote meerderheid van de Nederlandse dierenartsen geen of slechts zeer weinig kennis heeft van duiven. Het komt ons dan ook vreemd over dat alle dierenartsen geschikt worden geacht om te oordelen over euthanasie en deze vervolgens wel of niet uit te voeren.

Hoewel de laatste opmerking meer praktische bezwaren zijn die echter niet mogen worden veronachtzaamd, is het voor ons principiële bezwaarlijk geen selectie te kunnen toepassen in relatie tot de welzijnsproblemen die anders structureel zullen gaan optreden.

Natuurlijk zijn wij bereid onze bezwaren mondeling dan wel schriftelijk verder toe te lichten.

A.C. Ebben,
Portefeuillehouder welzijn NPO